

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hova
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hova
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDÉK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vitékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Pálinka kórság.

Foly a sorozás, százával állítják elő a legényeket. Bekiséri őket a rokonság, és a nagyszámu embercsoport széles körben foglal helyet a sorozási helyiség körül. A jegyző, vagy bíró előkiáltja sors-szám szerint az ujonczozás első korosztályába esőket s a sorozóbizottság szemle alá veszi őket. Minő alakok! némelyikről azt hiheted, hogy most szállították Brazília őserdőjéből. És a testi hibák tömege mellett a szellemi súlyedés nyomora, a butaság száználmas kifejezése megdöbbentő képet nyújt. Mily ritkaság az ép test, a romlatlan lélek! Korcsosul, súlyed ez a nemzedék, melyet még a borzasztó difteritisz is tizedel.

És ha keressük, könnyen megtaláljuk okát. A pálinka-regale igen szép jövedelmet hajt, annak adjuk, a ki többet fizet. Szegény zsidók veszik ki legtöbbször a falusi korcsmákat és árulják a lassu méregként ható italt, ritkán készpénzért, többször terményekért, legtöbbször dupla krétás hitelre. A könnyű alkalom csábításának könnyen enged a dologgal el nem foglalt szegény paraszt, hiszen a talu ügyei ott kerülnek szóbeszédbe, ott van a táncmulatság, szóval mindég van társaság. Mig először csak üres idejét tölti a bűzös légkörben, később gyakrabban betér, sőt mindennaposá lesz a nagy mezei munkák napjaiban is. A pálinkázás elvonja a dologtól, — dologkerülés szegénynyé teszi, — szegénységében nem bírja magát és családját erőteljes táplálékkal tartani, elyengül, elsatnyul s gyöngeségét újra csak a szesz élvezete bírja támogatni. Ezt issza az egész család, apa, anya, gyermekek, sőt a csecszopó is már fertőzött alakban nyeri az anyatejet. Micsoda nemzedék lehet ebből? Mi más, mint testben, lélekben, erkölcsökben megromlott. Teste gyenge: hull a betegségek csapásai alatt. Szelleme eltompult: képtelen saját érdekében helyesen gondolkodni és helyesen cselekedni. Nincs

munkakedve, nincs a jóra kitartása. Ezek sorából kerül ki a legtöbb tolvaj, rabló, gyilkos, — s a ki nem is merül el ennyire, — de a kisebb hibákkal: a hazugság, csalás, káromkodás vétkeivel annyira telve van, hogy az erkölcsi súlyedés ily mérvű elterjedése méltán kétségbe ejthet. A sorozó bizottság egyiket a másik után küldi el, nagy erőfeszítésbe kerül összehozni a kiszabott számu ujonczot. És a mi megmarad: mire lesz jó? Ki-ki felelhet magának környéke népességének ismeretéből.

Kell tenni valamit ez ügyben. Szigorubb szabályok szigorubb fogatosítása a hatóságok részéről; komolyabb erkölcsi oktatás s lankadatlan buzgalom a lelkészek, tanítók, előjárók részéről, és a társadalom is lépjen fel hatásosabban s fogadja el mindazon eszközöket, melyeket Anglia, Amerika e körtől borzasztóan megtámadott társadalmá oly elszánt kitartással, oly nemes buzgalommal tesz. — Hiszen mi oly kevesen vagyunk, hogy minden erkölcsileg elveszett lélek, minden korán elhalt csecsemő fajunk, nemzetünk erejének pusztulására vall. Mindazok, kik az E. M. K. E. tagjai, teljességek e tekintetben is hivatásukat, mert ez egyetlen éppen az a feladata, hogy nemzetünket védje és tartsa vissza az elkoresosulástól, már pedig az elkoresosodásra a szellemileg és erkölcsileg súlyedtek hajlandók inkább s ezen súlyedésnek legborzasztóbb eszközlőjét a pálinka kórságban találhatjuk fel.

Egyházmegyei közgyűlés.

A nagyenyedi egyházmegye képviselete folyó április hó 12. és 13-án tartotta meg rendes tavaszi közgyűlését Nagy-Enyeden n. t. Hegedűs Lajos esperes elnöke alatt, a közgyűlési tagok és a közönség élénk érdeklődése mellett, az új város-háza tanácsstermben. A gyűlésen jelen volt előtől végig és részt vett a tanácskozásokban nagy-klopotivai Pogány György, ez időszert Hunyadmegye főispánja és egyházmegyénk érdemes főgondnoka is. A többi gondnokokhoz nem volt szerencsénk.

TÁRCZA.

A Haynald anyja.

— A „P. Hirlap” után. —

Mindenre rá lehet unni az embernek. A kinek koronája van, a koronájára, a kinek nagy hivatala van, a hivatalára, a kinek felesége van (s az mindenkinek van, a ki akarja) a feleségére, sőt még a szeretőjére is ráunhat (de ez már ritkább eset), rá lehet unni a dicsőségre, a társaságra, a magányra. — mindenre volt már eset a világon, de még arra soha eset nem volt, hogy valaki rá unna a z érsekségre.

Ilyen ötlete csak Haynaldnak támadhatott, a ki kiváló szellem, tehát nem közönséges gondolkozásu ember s mindég szerette bámulatba ejteni a közönséget. Sokszor sikerült az neki. De soha úgy mint most, ha igaz a hír, a mit a lapok kolportálnak, hogy ott hagyja a szép kalocsai érsekséget és elmegy aranyos szegénységbe a molki kolostorba.

Az ember nem hiszi el. Lehetetlen az! Elhagyni a kalocsai érsekséget, azokat az óriási uradalmakat, a mik nem kívánnak, nem kérnek semmit, hanem mindent megadnak, a mit a szája és a szeme megkíván.

Hiszen király is megvette már azt, hogy elment barátának, elhagyta trónusát, mert tövisek voltak rajta, de az érseki székeknek nincsenek tövissei — és még azonfelül nem is kénytelen benne ülni.

A mindenféle divergens hírek a római szent kuria akaratával hozták összeköttetésbe Haynald visszavonulását. Ki tudja mi az igaz?

Annyit magam is hallottam az érsektől e télen:
„Végso napjaimat a molki kolostorban szeretném

tölteni. Nincsen annál most szebb hely a világon. Azért mondom „most”, mert volt ám szebb is valamikor.”

És ez alkalommal egy epizódot beszélt el az érsek a hölgytársaságnak (a hol ő mindég olyan nagy figyelem tárgya) édes anyjáról. A gyermeki szeretet vonzó melege reszkett a szép aggastyán hangján, mikor erről beszélt.

„Régentén nekem is volt hova vágyom. Minden évben meglátogattam egyszer-kétszer édes anyámat Szécsényben. Az volt az a „szécsény” hely, a hol én legjobban éreztem magamat.

Ott lakott abban a kis házban, a hol születtem. — Abból a szobából kápolnát csináltak a tiszteletemre. S valahányszor hazajöttem, mindég miséztem benne egyszer.

Már püspök voltam, de otthon csak „Lajos” maradtam a rokonok és ismerősök előtt.

Midőn első ízben érkeztem haza mint érsek, nagy solennitással fogadtak. Volt minden, zászlók, banderium, harangzugas.

Másnap a szokáshoz képest megtartottam a misét a falak közt, melyek születni láttak.

Édes anyám szegény már beteg volt, de a világért sem akarta elmulasztani ezt a misét. Két szolgálóleány támogatásával vánszorgott a kápolnába s leült az első padban. Beteg, sápadt arcán a boldogság bágyadt fénye derengett.

Mikor aztán vége volt a misének, felém tologtak a népek a kezemet csókolni, méltóztatik tudni, a mint ez már szokásban van. Az ember ilyenkor zavarban van, kapkodják mind a két kezét ide-oda, azt sem látja, hogy ki. Meg lehet ezt is szokni.

Hát egyszer csak azt érzem, mintha az egyik kézcsók nem olyan lenne, mint a többi . . . Egy ösztön volt ez, egy sajátságos érzés . . .

Odatekintek, hát az édes anyám. Megrezzentem. Ó csókolta meg a kezemet.

A tulajdonképeni közgyűlés megnyitása előtt az egyházmegye és a püspöki vizsgálat alatt álló nagyenyedi ref. egyházközség egy kegyeletes kötelességnek tettek eleget. Ugyanis együttesen gyászemlékünnepelet tartottak néhai zeykfalvi Zeyk Károly volt státus-gondnok és egyházmegyei képviselő emlékére a ref. templomban.

A megható gyászünnepelet délelőtt 9 órakor vette kezdetét. Megjelent azon esperes Hegedűs Lajos vezetése alatt: az enyedi egyházmegye képviselete; Csató János alispán vezetése alatt: Alsófehérmegyei tiszti kara; Kovács Gyula polgármester vezetése alatt: N. Enyed város tanácsa; id. Gáspár János főgondnok vezetése alatt: a nagyenyedi ref. egyházközség keblit tanácsa. Képviselet volt a Zeyk-család számos megjelent tagja által; a főiskola számos megjelent tanára által stb. stb. közönség is szép számmal.

A gyászemlékünnepelet a 90-ik zsolttár 2-ik versének a közönség által történt elnevelésével vette kezdetét. Ezt követte a nagyenyedi tüzoltó zenekar sikerült közreműködése. Egy szép gyászindulót játszott el meglepő sikerrel. A tüzoltó zenekar gyászindulójának elhangzása után a nagyenyedi dalkör Zaida János karnagy vezetése alatt adott elő egy igen szép alkalomszerű gyászdalt. Ezen dalkörnek nyilvános fellépései minden alkalommal szépen sikerülnek. Ez alkalommal történt fellépését is hasonló siker koronázta. A nagyszámu vidéki közönség igen kellemesen volt általa meglepetve. A megható gyászdal elhangzása után tisz. dr. Bartók György nagyenyedi lelkész emelt alkalomszerű, buzgó imát a seregek Urához. Ima végeztével ismét a dalkör énekelt. Ezt követte tiszteletes Vasárhelyi Lőrincz m. esusi lelkész átgondolt, igen szépen kidolgozott és előadott emlékbeszéd, melyben találó, néhol megkapó vonásokkal rajzolta néhai zeykfalvi Zeyk Károlyt, mint lánglelkű, fáradhatlan munkásságu hazafit, köztisztviselőt, a vallásosság lelke által molyen áthatott férfit, egyháznagyot, a ritka érzésű embert és családfőt. Ezen szép emlékbeszéd mély benyomást tett a nagy közönségre, melynek számos tagja elismerése jelölül az ünnepelet végével sietett is az ifju egyházi szónokkal kezét szorítani s ezáltal elismerésének kifejezést adni. Az ünnepelet a tüzoltó zenekar indulója zárta be.

Isteni tisztelet végeztével az egyházmegye képviselete nagy számmal az új város-háza tanácsstermben vonult, hol a közgyűlés tagjai és a szép számu hallgatóság helyet foglalván, n. t. Hegedűs Lajos esperes közgyűlést a következő szép beszéddel nyitotta meg:

— Anyám, — mondám halkán, röstelkedve — mire való az?

— Édes fiam — szölt ő szeliden, csendesen — megcsókoltam a kezét, hogy bármilyen megpróbáltatásban légy az életben, mindég eszedbe juttassa ez az anyai kézcsók a te méltóságodat s a szerint cselekedjél.

Karofogva kísértém haza. Othon az orvos várt s négyszemközt közlé velem, hogy anyám már roppant gyenge s nem hallgat senkire, hogy bizonyos ételekhez ne nyuljon. Pedig egy gyomorrontás is tönkre teheti hanyatló életerejét. Különösen figyelmeztetett, tiltsam el tőle a káposztát, a mit olyan nagyon szeretett, hogy minden nap volt az asztalon. „Eminenezád szavát bizonyosan megfogadja, — végzé az orvos — csak minél szigorubbban kell föllépni.”

Ugyis történt; alig hogy meggettük a levest és hust, jött a jóféle töltött káposzta, szegény anyám éppen a kanalat merítette bele . . . mintha e perczen is látnám.

— Anyám — mondám — ne egyék abból!

De ő csak szedegette a tölteléseket.

— Nem szabad! — kiáltám szigoruan. Megtiltom.

Anyám réam nézett az ő fenséges nyugodt szemével, melyekben a régi tekintély hatása gyult ki. Emlékeztem én erre a nézésre gyermekkoromból.

— Megtiltod? — riadt fel csodálkozva. — Hogy merészelsz te nekem valamit megtiltani Lajos? Lassan fiu! Hát ki vagy te?

S megfenyegetett zordonan az ujjával.

Én pedig éppen úgy, mint valaha régen, bűnbánólag pironkodva sütöttem le fejemet.

Éreztem, hogy nem vagyok egyéb, mint gyermek . . . a ki egy vigyázatlan szót ejtett az anyja ellen.”

Nagyon tisztelt képviselő testület! A hivatalos tisztelet s az atyafiságos szeretet meleg érzetével van szerencsém üdvözölni a t. képviselő testületet.

A mult, melyet hátrahagytunk, nagy leckét ad a jövőnek s így mindnyájunknak, kik mint igénytelen nap-számok az Ur szőlőjébe állítottunk, főkötelességünk a munkára tenni kezünket s egyesített erővel, ernyedetlen buzgalommal közeledni anyaszentegyházunk előhaladására, a vallásos erkölcsi élet ébresztésére s lehető virágoztatására.

A mult évben nemzetiségi, mint szintén az egyházpolitikai belső szervezeteinket illetőleg nevezetes mozzanatok, hogy ne mondjam áramlatok, kulturális és reform törekvések indultak meg. Mint minden emberi mű, ugy ezek sem hordják magukon a tökéletesség jellegét, s valamint a nagy természet rendszeres háztartásában is fordulnak elő aberrációk, ugy itt is lehetnek kora- vagy helyszültek; azonban a mi protestáns szabadságunk jogérzete éppen abban culminál, hogy mindent bírálat alá vegyünk, az ezüstöt, aranyat megszurjuk, a pozdorját elégezzük.

Különösen két nevezetes projectum lesz tárgysorozat rendjén a t. köpv. testület elébe terjesztve, melyekre előlegesen is felkérem becses figyelmüket, higgadt, beható tanácskozásukat. Az egyik: a közelebbi időben annyira perhorreszált egyházi visitatio kérdése.

En s velem együtt tisztársaim, kik az évek hosszú során át kóstoltuk a visitatio kenyerét s annak dús (?) jövedelmét nem egyszer egészségi állapotunk kockáztatásával fizettük meg, minden bizonynyal egyénileg a legnagyobb készséggel ohajtják a 3 éves ciklus felállítását; csak nehogy ugy járjunk, mint a 60-as években, midőn már egyszer fel volt állítva a harmadik évbéli vizsgálat s csakhamar minden traktus officiolátusa jelentette, hogy a dolgok roszul mennek, a zavar egymásra nő s így a szükségesség visszaállította az évenkénti egyházlátogatást. Bizonyára nagy igaza volt azon, a gyakorlati életben s az érdemekben megőszült egyházi mesterünknek, midőn így nyilatkozott: „A visitatio egy olyan szükséges rosz, mely ha nem volna, meg kellene teremteni.” — Az indítványozó és irányadó körökben az évenkénti visitatio ellen legerősebb argumentum az egyházak súlyos terheltségét s így a szerfeletti sok költséget hozzák fel: — lehet, hogy ez ugy is van környezetükben s a honnan a positiv tudomásukat szereztek. Nálunk számok igazolják, hogy ez az állapot nem létezik s bizonyosan az egész egyházkerületben seholy oly kevésbé nem kerül a visitatio, mint a mi egyházmegegyünkben. Nézetem szerint a költségeket kell redukálni, a minimumra leszállítani s akkor a visitatio erkölcsi haszna felülmulja az anyagi költséget.

A másik azon indítvány, hogy a tanárok egyrésze s az egyházmegegyei jegyzők kiküszöböltessenek az egyházker. közgyűlés tagjai sorából. E tekintetben egyik képviselő társunk nagyon megkönyvitette a kérdés megoldását, midőn a hivatalos lapban sokkal avatottabban, tárgyilagosan megvitatta, bírálta azt, ugyszóval szálanként szétzúzta azt, mintsem ahhoz valamit tenni tudnék, s így hiszem is, hogy ezen kérdés — miután a hivatalos lap is már előzetesen jelezte — a napi rendről le fog vétetni.

A mult év nevezetesebb eseményei közé sorozható a püspökválasztás s az ezzel kapcsolatos, eddig szokatlan módonni ünnepélyes püspöki beigtatás, — mint szintén a nemes verseny közt végrehajtott közlőjegyzői választás.

De ha voltak ünnepélyes órák, voltak szomorú események is, melyek gyászfátyolt vontak egyházkerületünk egére. A mult év két derék államgondnokunkat ragadta el: néhai b. e. Zeyk Károlyt, kiről már most egy éve érdemlegesen megemlékeztünk s kinek a máj napon tartottuk meg a kegyelet emlékünnepeit; a másik a puritán jellemű, ernyedetlen egyházi buzgalmu, derék honfi s igazi gentillomme, néhai báró Bánffy Albert volt, ki már elhunyt előtt — nehogy hiven megőrzött elveivel együttműködésbe kelljen jönnie — az egyházi küzdőtérrel az ő cincinátusi nyugalmaiba visszavonult. — Valjon midőn hullanak az erősek s egymásután kidőlnek a haza és egyház oszlopai: mit várhatunk a nyomukba lépő gyengébbektől? Legyen emléküek áldott s virasszon felettük a halás emlékezet, hogy a példájuk után haladó ifjabb nemzedék rendről-rendre betölthesse az üresen maradt helyeket!

Egyházmegegyünk területe is megérzette a halál sivító fuvalmát. Kiszakított képviselő testületünkben egyik legnagyobb buzgalmu, ernyedetlen szorgalmu, az egyháziasságban s a tudományok minden nemeiben bővölköző képviselőnk: tanár Lóte Lajos személyében. Elhunyt a kicsiny turi egyházmegegyünk buzgó papja Kovács Dénes, ki azon kevés talentumokkal, melyeket az Uról vett, ugy és akként sáfárodott, hogy méltán meghallhatta ama mennyei szózatot: „Jól vagyon jó és hiv szolgál! a kevesen hűnek találtattál, méltó vagy, hogy többek bizsanak te read!” — Lerakta a földnek terhét lórinézreivi nyugalmazott lelkészársunk id. Benedek Dénes, ki — ha szabad e merész hasonlattal élnem — mint a kősziklához lánczolt Promethéus, 16 éven át jobbadán ágyához szegve vívta az élet-halálharcot; — most immár megkönnyült felette a földnek terhe!

Lórinézreivi egyházmegegyünk ezen változással kedvező stádiumba lépven, ottan új s az örökségek helyett személyi kötelezettségű papi díjlevél állított ki, mi is a közgyűlés elébe terjesztve megerősítés végett, a remélhetőleg nyerendő államszegély szaporodásával fog nem-sokára köröztetni.

Elfoglalták papi állomásukat: t. Kovács József gerendkereszturi és t. Ferencz Sámuel décei lelkészek. — Az első az őszi közgyűlésen bekebelezett, az utóbbi most kéri az egyházmegegyébe való bekebelezését. Vécsi Dénes beigtattott az egerbegyi kántortanítószámba, mint szintén Bibó Lajos esombordi kántortanító letéven a tanítói vizsgát, állomásán véglegesített.

Emlékeztetik a t. közgyűlés, hogy most egy éve intézkedés történt a torozkó-szentgyörgyi papi állomás felállítására iránt; ezen ügy — miután a m. igazgató tanács az államszegélyből évi 100 forint segélyt utalt ki — már odafeljött, hogy a jövő husvét másodnapján be is fog törtetni s így mindnyájunknak közös ohajtása teljesülni, midőn ott a havasok tövében nemzetiségi, kulturális és vallásos erkölcsi szempontból újabb egy erős őrtálló helyiségünk létszen.

A can. visitatio megvizsgálta ezen évben az egyes anya- és leányegyházakat, kivéve a gerendkereszturi és torozkó-szentgyörgyi egyházakat, melyekben az előzetes vizsgálat után a tüzetes vizsgálat későbbre halasztott. A vizsgálat eredményéről s az ezzel kapcsolatos mindenemü körülményekről lesz szives a nt. főjegyző tüzetesen referálni. — En előzetesen is két egyház állapotát vagyok bator a t. közgyűlés előtt felemlíteni. Az egyik a székelykozsárdi népes egyházmegegyünk, hol az ottani jobb sorsra érdemes lelkészársunk egy év óta is rohamosan mutatózó lelki-teszt hanyatlása, az egyháznak is felfogott érdeke szükségessé teszi, hogy a mostani állapot javítására kéne valamit tenniük. A másik a kook-detrehemi leányegyházak állapota. Erre nézve is leend egy indítványom, annyival is inkább, mivel — mint a jegyzői referációból is kitünend — ottan a vizsgáló bizottmány egy gomba módra kinőtt új templommal is találkozott. Felhívom a t. közgyűlés figyelmét azon sajnos szomorú körülményre, mely azon egyházakban, hol az egyházi bér még most is a régi jobbágy örökségek szerint fizetetik, — különösen az ozdi és bikkösi egyházakban — az örökségek eladása s szétforgácsolása által már is tarthatatlanná vált s az egyházi személynének évenként kepecsökenést okoz. Ez egy égető seb, melynek orvosoltathatását jobbadán csak az időtől várhatjuk; most is azonban nézetem szerint legalább annyit kimondhat a közgyűlés, hogy minden egyháztag köteles az egyházi bér fizetésére.

Ezzel szemben örömmel jelezhetem t. közgyűlés, hogy némely egyházakban, mint különösen a vinci és harasztosiban, a kepevátság szép növekedésben van.

Az országos ref. közalap a mult évben is jótékonyan terjesztette ki egyházmegegyünk felett áldásos sugarait. Hat egyházmegegyünk részesült 500- és négy lelkészársunk 250 frt segélyben. Nem sok az igaz, de az üdítő harmat is élesíti a lankadt növényzetet. Most is számos egyházak és lelkészek folyamodtak segélyért, — folyamodásuknak elbírálása s felajánlása a t. közgyűlés intézkedésére várakozik. — Egyuttal leteszem a ház asztalára egyházmegegyünk részéről a mult évi domesticai illetékek befizetéséről kimutatást s itt megjegyzem azt, hogy egyházmegegyünkben a canonicus jegyzőkönyv szerint, miután a mult évi jul. 3-ki 130 frt és jul. 6-ki 129 frt pénzküldemény már az 1885-diki összegbe vétetett fel, csakis 527 forint pénz beszolgáltatása jeleztetik, mely két küldeményt az ideikez hozzászámítva, 1885-től számítható 792 frt 29 kr, mi is a napokban érkezett egynehány forinton kívül mind be is van küldve a földhitelintézethez.

Mint méltóztatnak tudni, az ujabban kijött kezelési szabályok szerint az 1886-ra való bevallásokat már januárban meg kellett volna tenni a presbiteriumoknak s azok felülvizsgálat után meg februárban visszaküldeni az egyházakhoz. Miután azonban ez átmeneti év s különben is, ösztintű megvallva, némely kartársaink nem téven tüzetes tanulmány tárgyává a kezelési szabályokat, a még most is fanulmányosan érkező bevallási iver késedelme miatt a felülvizsgálat még nem történt; — legyen szabad azért kérésem a t. közgyűlést, méltóztatson az esperesi hivatal mellé — a szabályok szerint — két felülvizsgáló egyént kinevezni. Különbben az eddig hozzám beérkezett bevallási iverből ugy látom, hogy ha történt is imitt-amott némi emelkedés, ugy jobbadán megállítottak az eddigi bevallások; történt csökkenés is kisebb-nagyobb mérvben némely egyházban, melyen nem is csudálkozhatunk, midőn 3 év alatt is a köznyomor növekedett, a kereset apadt s így a szegény ember néhány piczuláját sem tudja fizetni. De különben is az első ciklus kezdetén némely embereket a buzgóság igen elragadta, némelyek ugy vélték, hogy csak a kiirtott 3 évre kötelesek fizetni, s most, midőn kezdik megérteni, hogy ez bizony örökös egyházi adó leend, kezdték megrekklamálni előbbi bevallásukat.

A felügyelő bizottság futólagosan átvizsgálván az egyházmegegyei özv. intézet pénztári állását, tevőleges állásnak talált 7404 frt 45 krt s így évi növekedés 418 forint 83 krajczár.

Ez időszert van két 50 frttal segélyező özege, egy 15 frttal és egy 7 frt 50 krral. Hogy ezen intézet állásával tüzetesebben megismerkedhessünk, kérem a részvenyes tagokat a ma délután 5 órai értekezletre.

Örömmel, valóságos lelki örömmel jelezhetem tisz. közgyűlés, hogy azon sajnosan kellemetlen és sok aggodalomra méltó okot szolgáltató összetűzés és bántódás, mely bágyoni nyug. lelkész t. Darkó József s rendes lelkész t. Benedek Ferencz közt kifejlődött volt s mely már a mult őszi közgyűlés alkalmával oly sajnos nagy mérvet öltött, hogy hivatva voltam a törvény értelmében a dolog konstataálására, az ügy megvizsgálására vizsgáló bíróságot küldeni ki; most éppen az utolsó hóban, midőn a vizsgálat is már befejezve volt, részint a magokba szállás okos tanácsára, részint és különösen a vizsgáló bíróság böles és tapintatos eljárására, vezetésére, szerencsés megoldást nyert, a felek visszavonva feladásukat, kibékültek s a békeegyezményt aláírva nagy lelki örömezzés között, az egyháznak már is nagy mérvben felzavarodott békéjét, nyugalmát helyreállították.

Ezek t. köpv. közgyűlés, melyekkel jelezni kívántam egyházmegegyei közigazgatásunk menetét általánosságban s most már — a kegyelem Urának áldását kérve mostani tanácskozásunkra, az egész képviselő testületre, egyházmegegyeinkre és anyaszentegyházunkra, — az 1886-ki közgyűlést megnyitottam nyilvánítom.

Ezen megnyitó beszédet a közönség zajos éljenzéssel fogadván, közgyűlés Sándor János egyházmegegyei főjegyző indítványára egyhangulag kimondja, hogy az esperesi megnyitó beszéd egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktassék. Ezt a közgyűlés tagjainak számbavétele és a közgyűlés megalakulása követte.

(Vége következik.)

LEVELEZÉS.

— Tanügy. —

Tóvis, 1886. ápril 14.

Az „alsófehérmegyei tanító-egyesület gyulafelhérvármagyarigeni köre“ e hó 13-án délelőt 9 órakor kezdődőleg Gyulafelhérvárt az izraelita iskola tanácstermében tartotta az évi első gyűlését. A kör tagjai csaknem mind megjelentek, hihetőleg az ügybuzgóság mellett vonzotta még a változatos ügyrend is. Jelen volt 18 rendes, 1 pártoló tag és több tanügybarát. Sorrend következő volt: 1. Köri elnök Balogh Ferencnek szép megnyitója után Altman József köri jegyző, gyulafelhérvári izr. tanító tartott nyilvános tanítást. Ismertetvén a 4-ik osztályban a „földgömböt“. A tanítás bírálásában részt vett: Apáthi Miklós, Botos Dénes, dr. Elekes Viktor és Kiss Elek. A tanítás sikerültnek nyilvánították.

2. Székely Lehel alvinczi állami tanító bírálja Altman Józsefnek a mult gyűlés alkalmával felolvasott ily című értekezését: „Milyen legyen az olvasókönyv falu és milyen városban.“ A bíráló az értekezést által felállított tételeket egynek kivételével elfogadhatónak nyilvánította, míg a 2-ik tételt nem. Az értekező 2-ik tétele így hangzik: „Az olvasókönyv legyen egyedüli tankönyv, foglaljon magában minden tantárgyat s küszöböltesse ki minden más tankönyvet.“ A bíráló ezt el nem fogadta, hanem e helyett elfogadásra ajánlta a következő tételt: „Az olvasókönyv legyen a minek lenni kell olvasókönyv és nem tankönyv.“ E felett hosszas vita fejlődött ki, mig nem végre szavazás útján 12 szavazattal 3 ellen az értekező tétel fogadtatott el, azon hozzáadással, hogy az olvasókönyv mellett a számtani és nyelvtani példatár maradjon, mint külön tankönyv.

3. Altman József olvassa ily című értekezését: „Fel-nöttek oktatása a magyar beszéd elsajátítása érdekében.“ Az értekező által felállított tételek, némi stillaris módosítással elfogadtattak.

4. Pénztárnok Kiss Elek bemutatja a mult 1885-ik évi számadást és a jelen évi költségvetési előirányzatot, mit a központi választmány is egy tétel kivételével elfogadott. Köri gyűlésünk a minő örömmel győződött meg arról, hogy az előirányzott bevétel 74 frtot tesz, éppen annyira sajnálatának adott kifejezést a sok hátralek felett. Kénytelen lesz köri gyűlésünk a hátralek tetemes részét töröltetni, mivel oly tagoknál van az, kik egyáltalán egy-letünk iránt semmi tekintetben nem érdeklődnek; még a csekély 1 frt tagsági díjat sem akarják befizetni.

5. A jövő őszi gyűlés helyül Tóvis jelöltetett ki. A gyűlés végeztével „közébédre“ mentünk, hol a felkösztöntök egymást érték. Közébéd után a kisedővódját tekintők meg, hol a szakszerű vezetésről győződünk meg.

Végül nem tehetem, hogy gyulafelhérvári izr. egyházmegegyének hirlapilag is köszönetet ne szavazzak azon áldozatkészségéért, miszerint tanácstermék köri gyűlésünk megtarthatása végett átengedte.

Kiss Elek,
áll. tanító.

— Méhészeti előadás. —

Sárd, 1886. ápril 14.

Erdélyi részünkbe kinevezett méhészeti vándortanárnok Abend András ur ma tartotta meg közösgyűlésünkben az ok-

szert méhészetéről e is, kik teljességgel a méhészet nemességát ez ugy értelmelismerésre méltó séggel lenni ezen bőző rétegekből, ugy igen szép számmal

Jelen voltak Miklós, Vadadi Ge Pap János körjegyző, kab Sándor tanító, Botos Dénes tanító litém még számos

Vajha minden akkor nem kellene történt M. Igenben nélkül tért vissza, akkor a nép sem ké s nem panaszkodna radása miatt.

Végezetre ny hívom különösen nevezett méhészeti ritkán van szerenc odaadással tudja t

Miért is fogat éren is köszönetül a méhészetet meg

— Előfizet telt pártolót, m seket mielőbb b sziveskedjenek.

— Az E. M mányi gyűlésében Örvendetes körülményben állandó alsófehérmegyei v sáról szóló jelenté azután a pénztár eddig 137.469 frt vita után a pénzt rektorium felhivat lyó évi közgyűlés tassék meg. — gazdasági szakos által alakított köle lólag a választm Bertalan választm azonnali kiadása mellett. Ugyanasa megbízottat, hogy vények valódi pár géről tudomást s tést s a jövedelm aláírások tekintet Bethlen Gábor ve után Sándor Józsa óta súlyos beteg

— A köpv gyelmi eljárásról hendő tért.

— Kovács teletben álló der előestélyen a tűz részvétével, fakly a Hymnus elhan S a m u városgaz talpraesett beszé garmesterünk m megemlékezésért haros éljenzés s szavonulva elosz

— A vast tozást szenvedett Bukaresttel való fog közlekedni 10 óra 30 perc kor s itt esattal gyorvonathoz. Óra 26 perczkor órákor. — Az o netben köz elönynek is, de az igen jól beos közlekedés szám elveszett, és e gyorvonathoz külön személyv érdekeit, minő figyelembe venni zási saison előh

zendő özevgy, ezen intézet kérem a részvételre.

ezhetem tiszt. és sok aggodás és bántódás, s rendes lelt s mely már os nagy mérv értelmében asára vizsgáló hóban, midőn magokba szálló bíróság erenés meg- sat, kibékültek rvendezés kö- felzavarodott

lezni kívántam ánoosságban s kerve mostani letre, egyház- z 1886-ki köz-

zajos éljenés- házmegeyi fő- hogy az espe- jegyzőkönyvbe tele és a köz-

6. ápril 14.

gyulafehérvár- órákor kezdő- anasztormében esaknem mind bellett vonzotta rrendes, I pár- rteköz volt: I. nagyvitja után r. tanító tar- k osztályban a zt vett: Apáthi s Kiss Elek. A

ító bírálja Alt- felolvasott ily sasókönyv falnu által felállított k nyilváníttá, létele így hang- könyv. foglaljon ssék ki minden adta, hanem e lt: „Az olvasó- könyv és nem t ki, míg nem len az értekező gy az olvasó- latár maradjon,

tekezését: „Fel- ása érdekében”. stílusos módo-

a mult 1885-ik si előirányzatot, kivételével elfo- gyozódott meg t tesz, éppen t hátrálék felett. tetemes részét egyáltalán egy- klődnek; még a eifzetni.

mentünk, hol a a kisdédóvát gyozódniuk meg- érvári izr. egy- savazazzak azon kőri gyűlésünk

Kiss Elek, áll. tanító.

86. ápril 14. zeti vándortaná rünkben az ok-

szertü méhészetről előadását. Mondhatom, hogy még azok is, kik teljességgel nem foglalkoztak és nem foglalkoznak a méhészettel nemes és hasznos iparágával, élvezettel hallgattak ez ugy értelmes, mint tanulságos előadást. S a mi elismerésre méltó és mutatja, hogy a nép kezd érdeklődéssel lenni ezen jövedelmező iparág iránt; a nép különböző rétegéből, ugy községünk, mint a szomszéd falvakból igen szép számmal vettek részt az előadáson.

Jelen voltak a többek közt: g. kath. esperes Pap Miklós, Vadadi Gergely, ref. lelkész O. Veress Sándor, Pap János körjegyző, Szontag Elek erdősz Krakkóból, Jakab Sándor tanító Vasasról, Bogyiilla Tódor Ompoiczáról, Botos Dénes tanító, Dumitreán János tanító s mint említém még számosan.

Vajha mindenütt így lelkesednének a méhészetről, akkor nem kellene bekövetkezni azon sajnós esetnek, mi történt M. Igenben, hogy a vándortanári előadás, tanítás nélkül tért vissza, nem jelentkezvén egy hallgató sem, s akkor a nép sem keresné időtöltését káros mulatságokban s nem pauszolna a szükség felett s a jövedelem kimaradása miatt.

Végezetre nyugodt lélekkel ajánlom, ne csak, de felhívom különösen megyénk minden községének figyelmét nevezett méhészeti vándortanárra, mert ily szakembert ritkán van szerencsénk találni, ki annyi szakértelemmel és odaadással tudja tárgyát megkedveltetni.

Miért is fogadja Abend Andrást vándortanárra, e téren is köszönetünket községünkben tartott tanulságos és a méhészetről megkedveltető előadásáért.

Borsodi.

VEGYES HIREK.

— **Előfizetési felhívás.** Kérjük lapunk tisztelt pártolói, miszerint a letelt időre az előfizetéseket mielőbb beküldeni, jövőre pedig megújítani sziveskedjenek.

— **Az E. M. K. E. folyó hó 12-én tartott választmányi gyűlésében** a tagok szép számmal jelentek meg. Örvendetes körülménynek tekintjük, hogy főuraink közül is többen állandóan részt vesznek a gyűlésekben. — Az alsófehérmegyei választmány és fiokköreinek megalakulásáról szóló jelentés után az adományok jelentettek be s azután a pénztár állását adták tudomásul, mely szerint eddig 137.469 frt 29 kr készpénz gyűlt be. — Hosszas vita után a pénztárkezelés ügyében javaslatételre a direktorium felhívott s azután elhatározott, hogy a folyó évi közgyűlés Kolozsvárt augusztus 29-én tartassék meg. — Az erdélyi rész földhitelintézet ügye a gazdasági szakosztályhoz tételt át. — A balázsfalvi kör által alakított kölcsönkönyvtár segélyezési ügye is ajánlólág a választmányhoz lett volna utasítandó, de Török Bertalan választmányi tag indokolása után 50 frt segély azonnali kiadása határozottatott a könyvtárjegyzék bevétele mellett. Ugyanevak Török B. indítványára a direktorium megbízott, hogy a tőzsi árúfolyammal nem bíró részvények valódi pénzértékét kikutatva, azok jövedelmezőségéről tudomást szerezzen, erről a választmányának jelentést s a jövedelmezőséggel nem bíró részvényekkel történt aláírások tekintetében javaslatot tegyen. — A gyűlést gróf Bethlen Gábor vezette, előadó dr. Török István volt, miután Sándor József, az egyik buzgó titkára, hosszabb idő óta súlyos betegnek fekszik.

— **A képviselőház** bevégezvén a községi és a fejedelmi eljárásról szóló törvényjavaslatot, május 1-ig pihenőre tért.

— **Kovács Gyulát**, városunk közszeretben és tiszteletben álló derék polgármesterét e hó 11-én, névnapja előestéjén a tífizolt zenekar, számos egybegyűlt polgár részvételével, fáklás zenével lepte meg, mely alkalommal a Hymnus elhangzása után a zenekar nevében Inéz és Samu városgazda és egyleti szertárnok üdvözölte rövid, talpraesett beszéddel, mire gyakori éljenzések között polgármesterünk meleg hangon mondott köszönetet a szíves megemlékezésért, — miután a nagyszámu közönség viharos éljenzés s a zenekar harsány indulója közben visszavonulva eloszlott.

— **A vasúti közlekedés** április 15-től kezdve változást szenvedett. Ugyanis a gyorsvonatnak Budapest—Bukaresttel való összeköttetése érdekében omnibusvonat fog közlekedni oly módon, hogy indul Kiskapusról éjjeli 10 óra 30 perczkor, érkezik Kolozsvárra 5 óra 35 perczkor s itt esatlakozik a 6 óra 8 perczkor Pestnek induló gyorsvonathoz. — Kolozsvárról az omnibusvonat este 10 óra 26 perczkor indul és érkezik Kiskapusra reggeli 5 órákor. — Az omnibusvonatok gyorsított menetben közlekednek. Mi ugyan örvendünk ezen előnynek is, de ugy véljük, hogy czelszerűbb lett volna az igen jól beosztott omnibusvonatot meghagyni a helyi közlekedés számára, mire nézve a késő éjjeli utazás folytán elveszett, és e helyett a személyvonatot kellett volna a gyorsvonathoz esatolni, esetleg Kolozsvárról pedig egy külön személyvonatot rendezni. Egy akkora területnek érdekeit, minő az erdélyi részek, talán jobban is lehetne figyelembe venni. Egyébiránt mi reméljük, hogy az utazási saison előhaladásával e bajon is segítve lesz.

— **Neecrolog.** A gyulafehérvári nagy-gymnasium tanári kara szomorodott szívvel jelenti kedves tagtársának M ó r i c z G y u l a közéleti reudes tanárnak folyó évi ápril hó 14-én éjjeli 11 1/2 órákor a haldoklók szent-ségeinek felvétele után élte 39-ik; tanárkodásának 13-ik évében, tudósorvadás folytán bekövetkezett csendes kimúlását. Az Urban elhunytak hült teteme folyó évi ápril hó 16-án délután 1/3 órákor helyeztetett el a gyulafehérvári katolikusok temetőjében.

— **A reform. középiskolák** állami segélyezésének ügyében vallás- és közoktatásügyi miniszter ur meghívása folytán folyó hó 10-én értekezlet tartatott, melyen résztvettek az 5 egyházkerület püspökei, főgondnokokai, köztük Tisza Kálmán miniszterelnök is, mint főgondnok, továbbá a vallás- és közoktatásügyi miniszter uron kívül Tanárky Gedeon államtitkár, Berzeviczy Albert miniszteri, s dr. Klamarik osztálytanácsosok. Az egyházkerületek képviselői élénken sürgették a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a magyarországi reform. középiskolák segélyezésére kiltatásba helyezett állami segélyezés ugy az évek, mint az egyszersmindenkoriak minél előbb folyósíttassanak. — Trefort vallás- és közoktatásügyi miniszter kiltatásba helyezte, hogy e czímen a jövő 1887. évi állami költségvetésbe ugy az évi segélyek, mint az egyszersmindenkoriak czímen valamely összeg fel fog vétetni, de hogy mekkora összeg fog felvétetni? erre nézve legkisebb tájékozás sem nyújtott. Ezen nyilatkozattal az egyházkerületek képviselői meg nem elégedvén, április 11-én báró Vay Miklós konventi elnök lakásán ujjolag értekezletre gyűltek össze, melyből b. Vay Miklós vezetése alatt bizottságot küldtek ki, mely Tisza Kálmán miniszterelnök urat ez ügyben keresse fel. A miniszterelnök ur ezen bizottságot 12-én fogadta saját lakásán s hosszas és beható tanácskozás után megígérte, hogy a mi tőle telik, minden erejével oda fog hatni, miként az 1887. évi költségvetésben az egytetemes konvent által kért évi segély a jövő évi állami költségvetésbe lehetőleg egész összegében vétessék fel; az egyszersmindenkori segély pedig szintén teljesen biztosítsák s első részlete szintén már az 1887. évi költségvetésben felvettessék. Ezen közoktatásügyünkre vonatkozó rendkívül fontos kérdés kedvező megoldását állami pénzügyi állapotaink aggasztóan nyomasztó volta ugy látszik nagyon megnehezítette.

— **Az első feeskék vidékünkön** április hó 2-án jelentek meg nagyobb számmal, utánaok pedig a telep edés első feeskéi gyanánt folyó hó 16-án hét bukovinai székely család vonult le az Al-Dunához.

— **A fősorozás** a nagyenyedi járásban igen kedvező eredménnyel folyt le, mivel a sorhad részére kivett ujonezjutalék (54 ujonez. 8 tartalékos) teljes kiállítása után a honvédség részére is jutott 57 legény, így összesen 119 egyént ez az egy járás. Kedvezőtlenebbek voltak az idén a viszonyok a magyarigeni járásban, hol az 52 főből álló sorhadi ujonezjutalék kiltelt ugyan, de a póttartalék részére 3-mal adós maradt a járás, de ezen esékely hiányt könnyen lehet a felülvizsgálatra küldöttekből s a számos meg nem jelentből fedezni, minél fogva a jövő évben sem lesz szükség a 4-dik korosztály felszólítására. — E járásban nagyon sok volt a golyvás, fejletlen törpe, szűk és lapos mellű, vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedő, mely bajok jórészt, a gyermekek hiányos ápolására, rossz lakási s táplálkozási viszonyokra s a mértéktelen pálinkaivásra vezethetők vissza. — Szokatlan nagy eltérések voltak az egyes községek közt alkalmasság tekintetében, mig pl. a 548 lelket számláló szegény Tótfalud két alkalmas ifjút szolgáltatott, addig az 1057 lelket számláló Felsőgáldról egyet sem lehetett besorozni. Mig a Maros terén levő jó földű Szentimréről egy sem vált be, a vele hasonlépességű, havasalji Királypatak 3 alkalmas ifjút szolgáltatott. Az igaz, hogy utóbbi községben a leányok messze kerülők a pálinkás korszot még akkor is, ha már fejkötő alá kerültek, mit a környékbeli fehérszemélyekről jó lélekkel nem lehet elmondani. Ezért a királyfalvi leány nagyon kezesett ezikk s a házassulandó ifjak a negyedik faluból is ellátogatnak háztűzet látni, s boldogok, ha kérésök meghallgattatik, mert nyugodtak, hogy keserményüket nem hordja az asszony pálinkaért a koresmába.

— **Figyelmeztetés.** Mivel a konfirmálandó növendékek oktatása nagyenyedi ev. ref. egyházközségünk kebelében folyó évi május hó 3-án kezdetét veendő, azon növendékek, kik konfirmálni szándékoznak, de nem ezen egyház kebelében születtek s így születési idejük keresztelési anyakönyveinkből nem mutathatók ki, figyelmeztetnők, hogy május 3-ig keresztlevelüket szerezzék be. Kik a beiratkozás alkalmával keresztlevelüket nem tudják bemutatni, a konfirmálandók sorába nem vétetnek fel. — Nagy-Enyed, 1886. ápril 17-én. Szilágyi Farkas, ev. ref. pap.

— **Az országos borászati kormánybiztosi hivatal** „A phylloxera és phylloxera elleni védekezés” című időszerű és közérdeklő hasznos munkát elárúsítás végett 15 példányban leküldötte. Midő ezt az érdeklődő t. közönségnek becses figyelmébe ajánlom, egyuttal tudatom, hogy ezen munka a helybeli vinczellér-képezde igazgatóságánál 50 kr-ért kapható. — M. k. vinczellér-képezde igazgatósága.

— **Köszönetnyilvánítás.** Enyedi Lajos kir. járásbíró és tagtársunk könyvtárunkat Verne Gyula „A fekete indiánok” és „Tizenöt éves kapitány” című műveivel ajándékozta meg, melyekért köszönetet mondunk. — Az E. M. K. E. balázsfalvi vidéki kör elnöksége. Grün n, alelnök.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A folyó évre kivetendő III. osztályu kereseti (jöveldelmi) adótárgyalások az új váro-háza termében Nagy-Enyed városát illetőleg folyó hó 20-án, kedden délelőtt 8 órákor kezdődnek, — felhivatnak tehát az érdekeltek, hogy azon saját jól fel-fogott érdekükben vagy személyesen, vagy megbízottjuk által jelenjenek meg, — a közszámlára kiltett adókiszámitási javaslat a városi adóügyi osztálynál addig is megtekinthető a hivatalos órák alatt.

IRODALOM.

— **Megrendelési felhívás** Garay János összes munkáira. Harmadik felhívást intézem a nyelvész, irodalmához ragaszkodó magyar közönséghez, midőn Garay Jánosnak, a nemzet egykor legkedveltebb és legnépszerűbb költőjének, kiadásomban legközelebb megjelenő Ö s s z e s M u n k á i megrendelésre hazafias tisztelettel felkérem. Garay művei anthológiákból s a gyűjteményes kiadásokból sokkal ismertebbek, semhogy becsök hangsúlyozásával új vállalatom jelentőségét kiemelni szükségesnek tartanám. A kiltűnő költő élete utolsó lehelletéig hű maradt azon fogalásához, melyet a Kisfaludy-Társaság tagjává választásakor tett, midőn először belépve oda, így szolt: „Író vagyok testestül, lelkestül; az irodalmon kívül nincs állásom s nem is akarom, hogy legyen, nincs pályám s ne is legyen, nincs életem, mert lényem hazámon kívül csak az irodalomé.” — S valóban az irodalomnak haláláig kiltató és buzgó munkása maradt. Halálos betegséggel küzdve a szenvedést is elvesztve írt, folytatta irodalmi munkásságát. Utolsó költeményét kevéssel halála előtt már alig olvashatóan vetette papírra. Ez utolsó művében is hazaszeretetre intette nemzetét, mint egész költői pályája alatt mindig. A hazafias vonás Garay költészetének legjellemzőbb tulajdona; lyrái költeményeinek és balladáinak nagyrészt hazafias érzület sugalta. Nagy eposzáknak valamint drámáinak tárgyát a magyar történelemből merítette. Egész könyvet írt az Árpádokról, valamint a népszerű nagy magyar királyról Szt. Lászlóról. E művére oly nagyszámu előfizető jelentkezett, hogy a teljes kiadás nem volt elegendő, azonnali új kiadást kellett rendezni. Nemzete és hazája dicsőségéért küzdött egész életén át, igazi költői lelkesültség és ihlet sugalta dalait, melyekkel nemzetünk halhatatlanjai közé írta nevét. Soha nem szűnőtelő munkásságban töltött élete pályáját az ideális lélek önzetlenségével futotta át s elhunytakor semmit sem hagyott hátra, a mi özevgyének s kiskoru gyermekeinek sorsát biztosíthatta volna. A nemzet önmagának tett szemrehányással kísérté sirjába elhunyt költőjét s részvételével elhalmozta özevgyét és árváit, ekként mutatván meg, hogy Garay kedvencez költője volt. — Munkái egyenkint és összegyűjtve különféle kiadásban forogtak a közönség kezén, de teljes kiadás maig sinas belőlük irodalmunkban. Minden kiadásból hiányzottak a költőnek a forradalom alatt írt versei és két verses drámája, melyek egyikével a magyar tud. Akadémiában dicséretet nyert. Hazafias készséggel és örömmel ragadtam meg tehát az alkalmat, midőn a költő örökösétől az Ö s s z e s M u n k á k kiadási jogát megszerezhettem. Örömmel s a nemzetnek költői iránt tanusítani szokott kegyeletében bízva hirdetek előfizetést Garay munkáira, miket öt kötetre osztva Vörösmarty és Tompa összes munkáinak kiadásomban megjelent díszes formájában a legerreceptebb szöveggel önmaga a költő által tett javítások szerint fogok adni, mindenben a költő emlékéhez méltóan. Az egész vállalat rendezésére Dr. Ferenczy Józsefet, a költő pályanyertes életiróját kértém fel, ki a műveket megfelelő jegyzetekkel kíséri s az első kötet bevezetéséül a költő életrajzát adja. Az első kötet élen a költőnek sikerült aczélmeteszeti képe fog állni s minden kötethez izléses és díszes bekötési tábláról fogok gondoskodni. Hogy a művet könnyebben megszerzhetővé tegyem, füzetekben fogom kiadni. Az egész mű 32—34 füzetre terjed. Az első füzet már ápril hó elsején megjelent, azután minden héten egy. Egy füzet ára 35 kr. Az egész öt kötetes mű előfizetési ára tűzve 10 frt, melynek bekül-dése után a füzetek megjelenésük után közvetlenül és bementve küldetnek meg. A bolti ár nagyobb lesz. Megrendelhető minden hazai könyvtárban, vagy saját kiadóhivatalomban. Midő új vállalatomat a művelt közönség szives pártfogásába ajánlom, teszem azjal a hittel, hogy Garay János munkáinak megszerzésére minden hangzatos biztatást mellőzhetek. Hazafias tisztelettel M é h e r V i l m o s, Garay összes műveinek kizárólag jogosult kiadója, Budapest, IV. Papnövelde-utca 8. sz. — Kapható Nagy-Enyeden Wokál János könyvtárbanál.

— **Olvasóink** becses figyelmébe ajánljuk a Méhner Vilmos kiadásában megjelent „Vas Gereben összes munkái.” Megjelent már 14 füzet, legujabban „A régi jó idők” képes kiadású jó regényével. Ara egy füzetnek 25 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS — TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

143. szám.
1886. év.

Arverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. értelmében közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósg 2075—885. számu végzése által Drágomán Domokosnak nagyenyedi özv. Bugán Andrásné ellen 134 forint tőke, ennek 1885. év február hó 26-ik napjától számítandó 6% kamatai erejéig kirendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírőlag foglalt és 321 frt 45 kr-ra becsült házi butorok, borju, terühordó lőszekér, 1 ökörszekér, hordók, kád, ruhanemű, bolti állvány, poharak, parchetek stbból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek a 710—1886. számu kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Nagy-Enyeden a városháza előtt leendő eszközzésére 1886-ik évi május hó 5-ik napjának délelőtt 8 órája határidőül kiltuzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerit lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1886-ik évi április 10-ik napján.
Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

Alólt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. értelmében közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósg 670-886. számú végzése által a bécsi Tóth et Auner ezútnak nagyenyedi öv. Bagán Andrásné ellen 164 frt 75 kr tőke, ennek 1885. július hó 3. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 40 frt perköltség erejéig kirendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 830 frt 20 krra becsült bolti árúszekrék, deczimál, 1 meddő tehen, 1 ökorborjú, 1 terühordó gyolossos szekér, 2 lóra való hám, ruhanemű, 2 pej kanca és 3504 liter 1885-beli bor hordóstól sűből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtak.

Mely árverésnek a 728-1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Enyeden alperesnöi iktében bolti árúszekrék és a tehen, ruhanemű szekér, hám, loakra nézve s a 3504 liter borra nézve a Várszeg-utczában az öv. Révli Henrichné házában levő pinczében leendő eszközésére 1886-ik év május hó 6-ik napjának délelőtt 8 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiírtendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1886-ik évi április hó 10-ik napján.
Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 2503-1885.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósg, mint tkönyvi hatóság által közzé tétetik, hogy Matian Trajan végrehajtónak Moraiu Todor végrehajtást szvenedő ellen 58 frt tőke, 1882. augusztus 4-től 6% kamat, 22 frt 85 kr költség s járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbírósg területéhez tartozó Abrudfalva községi 810. sz. tkjében foglalt következő ingatlanok 1881. évi 60. t. cz. 155. § értelmében egészen: 1514.2, 1519.2. hrsz. kaszálók 60 frt, 1521. hrsz. faház 100 frt, 1526.2. hrsz. legelő 120 frt kiküldési árban és tartozékai abrudbányai tkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1886. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor becsáron alól is, a becsár 10%-nak a bírói kiküldött kezehez leendő előleges letétele mellett elfognak adatul.

Vevő köteles a vételárnak felét azonnal, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt és ugyanazon naptól számított 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

A m. kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság
Abrudbányán, 1885. évi december hó 10-én.

Gelei,
m. k. járásbíró.

Sz. 2800-1885.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósg, mint tkönyvi hatóság által közzé tétetik, hogy Abrudbánya-vevospataki nehezék pénzalap végrehajtónak Balosz Simon és társai végrehajtást szvenedők ellen 593 frt 25/4 kr tőke s járuléka behajtása végett az abrudbányai királyi járásbírósg területéhez tartozó Abrudbánya községi 81. sz. tkjében foglalt következő ingatlanok felerése: 2781. hrsz. faház, 2782., 2783., 2784. hrsz. kaszálók 900 frt kiküldési ár és tartozékai Abrudbánya tkvi hatóságánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1886. évi április hó 21-én délelőtt 10 órakor becsáron alól is, a becsár 10%-nak a bírói kiküldött kezehez leendő előleges letétele mellett, elfognak adatul.

Vevő köteles a vételárnak felét az árveréskor, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt és ugyanazon naptól számított 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

A m. kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság
Abrudbányán, 1885. évi december hó 10-én.

Gelei,
m. k. járásbíró.

Sz. 2802-1885.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósg, mint tkönyvi hatóság által közzé tétetik, hogy Abrudbánya-vevospataki pénzalap végrehajtónak Almasan József Csana és társai végrehajtást szvenedők ellen 127 frt tőke, 1877. január 1-től járó 6% kamat, 54 frt 12 kr költség s járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbírósg területéhez tartozó Abrudbánya városi 124. sz. tkjében foglalt következő ingatlanok: 235. hrsz. faház, 236. a. hrsz. kert 318 frt kiküldési ár és tartozékai abrudbányai tkvi hatóságánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1886. évi április hó 22-én délután 3 órakor becsáron alól is, a becsár 10%-nak a bírói kiküldött kezehez leendő előleges letétele mellett, elfognak adatul.

Vevő köteles a vételárnak felét azonnal, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt és ugyanazon naptól számított 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

A m. kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság
Abrudbányán, 1885. évi december hó 10-én.

Gelei,
m. k. járásbíró.

Sz. 2893-1885.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósg, mint tkönyvi hatóság által közzé tétetik, hogy Abrudbánya-vevospataki nehezék pénzalap végrehajtónak id. Urmösy Lajos végrehajtást szvenedő ellen 120 forint tőke s járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbírósg területéhez tartozó abrudbánya városi 460. sz. tkjében foglalt következő ingatlanokból id. Urmösy Lajost illető felerése: 376/0. hrsz. faház 50 frt, 379/1. hrsz. faház 200 frt, 379/2. hrsz. faház 100 frt, 379/3. hrsz. faház 100 frt kiküldési ár és tartozékai abrudbányai tkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1886. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor becsáron alól is a becsár 10%-nak a bírói kiküldött kezehez leendő előleges letétele mellett, elfognak adatul.

Vevő köteles a vételárnak felét 15 nap alatt, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt és ugyanazon naptól számított 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

A m. kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság
Abrudbányán, 1885. évi december hó 15-én.

Gelei,
m. k. járásbíró.

Sz. 2907-1885.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósg, mint tkönyvi hatóság által közzé tétetik, hogy Abrudbánya-vevospataki nehezék pénzalap végrehajtónak id. Urmösy Lajos végrehajtást szvenedők ellen 120 forint tőke s járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbírósg területéhez tartozó abrudbánya városi 460. sz. tkjében foglalt következő ingatlanokból id. Urmösy Lajost illető felerése: 376/0. hrsz. faház 50 frt, 379/1. hrsz. faház 200 frt, 379/2. hrsz. faház 100 frt, 379/3. hrsz. faház 100 frt kiküldési ár és tartozékai abrudbányai tkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1886. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor becsáron alól is a becsár 10%-nak a bírói kiküldött kezehez leendő előleges letétele mellett, elfognak adatul.

A m. kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság
Abrudbányán, 1885. évi december hó 15-én.

Gelei,
m. k. járásbíró.

Sz. 2907-1885.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósg, mint tkönyvi hatóság által közzé tétetik, hogy Abrudbánya-vevospataki nehezék pénzalap végrehajtónak id. Urmösy Lajos végrehajtást szvenedők ellen 120 forint tőke s járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbírósg területéhez tartozó abrudbánya városi 460. sz. tkjében foglalt következő ingatlanokból id. Urmösy Lajost illető felerése: 376/0. hrsz. faház 50 frt, 379/1. hrsz. faház 200 frt, 379/2. hrsz. faház 100 frt, 379/3. hrsz. faház 100 frt kiküldési ár és tartozékai abrudbányai tkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1886. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor becsáron alól is a becsár 10%-nak a bírói kiküldött kezehez leendő előleges letétele mellett, elfognak adatul.

A m. kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság
Abrudbányán, 1885. évi december hó 15-én.

Gelei,
m. k. járásbíró.

hajtónak István György és Ajtai Anna végrehajtást szvenedők ellen 589 frt tőke, 1879. január 1-től 6% kamat, 20 frt költség s járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbírósg területéhez tartozó Abrudbánya városi 407. sz. tkjében foglalt következő ingatlanok: foglaltási jegyzőkönyv 1-4. tételig megnevezett ingóságok: 982/3., 994. hrsz. kertek 995. hrsz. faház (416. sz.) 342 frt 70 kr kiküldési ár és tartozékai Abrudbánya tkvi hatóságánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1886. évi április hó 29-én délután 3 órakor becsáron alól is, a becsár 10%-nak a bírói kiküldött kezehez leendő előleges letétele mellett, elfognak adatul.

Vevő köteles a vételárnak felét azonnal, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt és ugyanazon naptól számított 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425. sz. igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

A m. kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság
Abrudbányán, 1885. évi december hó 15-én.

Gelei,
m. k. járásbíró.

Arlejtési hirdetmény.

Alsófehérmegye közigazgatási bizottsága folyó évi április hó 14-én tartott ülésében 327. sz. a. kelt határozatával a m.-ludas-czintos-ozd-esekeleki törvényhatósági utra 1000 köbméter rostálatlan és 500 köbméter rostált kavics vasutoni szállítását rendelte el, és ezen kavics mennyiségnek a nagyenyedi patakon leendő termelését és a helybeli vasuti állomásra történendő szállításának vállalati uton esz-közlendő kivételét 1215 frt 50 kr költségösszeggel engedélyezte.

A fenn említett kavics termelése és a helybeli vasuti állomáshoz leendő szállításának biztosítása czéljából az 1886. évi május hó 7-ik napjának délelőtt 10 órájára az alsófehérmegyei m. k. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati és szóbeli versenytárgyalás hirdettetik.

Versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségösszeg után számított 5% részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig az alólirt hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezett írásbeli ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségösszeg után számított 5% részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig az alólirt hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezett írásbeli ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az alsófehérmegyei kir. államépítészeti hivatal.
Nagy-Enyeden, 1886. április hó 18-án.

Arlejtési hirdetmény.

Alsófehérmegye közigazgatási bizottsága folyó évi április hó 14-én tartott ülésében 331. sz. a. kelt határozatával a gyulafehérvár-zalathna-abrudbányai ut 18-63 kilométer közti szakaszára 1390 két köbmétertartalmu tört kőhalom szállítását engedélyezte 6327 frt 74 kr költségösszeggel.

A fennemlített fedanyag szállítás foganatosításának biztosítása czéljából az 1886. évi május hó 7-ik napjának d. e. II órájára az alsófehérmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati és szóbeli versenytárgyalás hirdettetik.

Versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi szállítást végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségösszeg után számított 5% részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig az alólirt hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezett írásbeli ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó művelet és részletes feltételek a nevezett m. királyi államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az alsófehérmegyei kir. államépítészeti hivatal.
Nagy-Enyeden, 1886. április hó 18-án.

Arlejtési hirdetmény.

Alsófehérmegye közigazgatási bizottsága folyó évi április 14-én tartott ülésében 326. sz. alatt hozott határozatával:

a czintos-ozd-esekeleki törvényhatósági utvonalon építendő 3 fahid és 2 faáteresz felépítését 2367 frt,

a koczsa-buzd-preszákai törvényhatósági utvonalon építendő 6 fahid és 1 faáteresz felépítését 4143 frt 68 kr építési költséggel engedélyezte.

A fenn említett munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1886. évi május hó 8-ik napjának délelőtt 10 órájára az alsófehérmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati és szóbeli versenytárgyalás hirdettetik.

Ny. Wokál János gyorssajtóján Nagy-Enyeden.

tandó zárt ajánlati és szóbeli versenytárgyalás hirdettetik.

Versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok együttes vagy egyenkénti végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számított 5% részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig az alólirt hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezett írásbeli ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az alsófehérmegyei kir. államépítészeti hivatal.
Nagy-Enyeden, 1886. április hó 18-án.

Eladó

egy jó karban levő ZONGORA

jutányos áron. Értekezhetni Papp Gyulánál Nagy-Enyeden.

Ügynök kerestetik.

Ajánlat „Colporteur” Heinrich Schalek. Bécs czim alatt intézendők.

Nincs többé gyomor baj!

A legújabb találmány a szvenedő emberiség gyógyítására a híres

GYOMORERŐSÍTŐ LIKÖR

a legnemesebb gyökerekből készítve. Régi igazság, hogy a gyökerek és fűvekben található tel az elveszett egészségnek gyógyszer. — A nevezett gyomor-erősítő likörnek különös sajátága, hogy a gyomorban savat nem okoz. Minden személyem iránti hízkelkedés nélkül mondhatom, hogy gyártmányommal tisztaságra, finomságra és gyógyító erejére nézve egy szer sem mérközhetik és azért a t. cz. közönségnek örömmel jelenthetem, hogy gyomor-liköröm már sok gyomor-bajban szvenedőknek segített, a mit kezemből levő elismerési és haláiratok bizonyítanak. — Egy üveg ára 60 kr.

Kapható a gyárosnál: **Kann Lipót**
Budapest, Váci-körút 66. sz. és **WEKSZLER FERENCZ** urnál Nagy-Enyeden. 6-10

Huzás már Szombaton!

Kincsem 11 sorsjegy 10 ft csak

Főnyeremény késpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5.000 ft 20° lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egyet sorsjegy-irodája: Budapest, Váci-utca 6. sz.

Kincsem sorsjegyek kaphatók N. Enyeden WOKÁL JÁNOS könyvtárusnál.

Szerkesztői

Nagy-Enyede A KIADÓHIVATALA
hova lap szellemi rész közlemények kü

Kiadóhivatal

Wokál János könyvtárus hova az előfizetések és bérmentések kü Kéziratok nem adat

Hu

„Midőn az új Szent-György napjára igy szól Nostradamok tekintélye. — szerint arra rendepét utóljára újnyugvással, mely bizva, ő benne rletünk sorsát, azlanul...”

Mily sokan vkebb, kisebb világ folyama más, szozott vett irányt n ez újabb világban széthull ez is, örtén hitünk a feltérősebb Nostradam eredetű s majdnem Azt hisszük,

között a husvét, a leginkább fellelke az emberiség jövő sülés bizonyára m találja a költő m e sár-testben van is széthulland igy ész, és nem ké tapasztalsz, érzesz lajdonod. „Örök

Feltámad mi Nem ugyanaz, mi a régire vall mindényei mily külederményeket fe részben színben c

TA

Husv

Feltámadot S miként Nem lesz

E szózat t Mely ott t Hogy sirt A győzele

Ki volt e Isten talá Hogy czél Hiven küz

Ki bünein De a halá Feltámadó Lelke hon

Ember vo De társai Kit megal Ki a keret

Ki volt e Felejt te Feleljetek Ki volt e

De nem, Választoka